

Iskaja vsak dan
Tudi ob nedeljah in praznikih) ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

...merne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) a mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Naborini, Novemestu itd.

glas 18 naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, a. Giorgio Galatti št. 18. — Uradno ure od 2 pop. do 8 zvečer.

glasom 16 stotink na vrsto petič; poslanice, oamrtice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Naročniki plačajo se ne sprejemajo in rokopol se ne vrata. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo listu.

UREDNIŠTVO: Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Ledeni konzorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konzorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštuo-branilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Boji okolo Jantaja.

Rusi vzeli pozicijo ob levem bregu reke Šaho. — Japonci utrjeni.

PARIZ 18. »Agence Havas« poroča iz Mukdena: Rusi so dne 17. t. m. zjutraj po strašnem, krvavem boju kjer se je boril mož z možem, vzeli pozicijo na levem bregu reke Šaho. Japonci so utrjeni in radi tega se ne morejo več vstrajno braniti. Zadnji vsepri so Rusi vspodbodli ter so takoj pričeli ofenzivo.

Japonski napadi odbiti z velikimi zgubami.

BEROLIN 18. »Lokal Anzeiger« je prejel poročilo iz Mukdena: Dne 15. in 16. t. m. je trajala bitka na vsej fronti. Ruske čete so se držale v vseh svojih pozicijah ter so tudi od svoje strani napadle sovražnika in pridobile več pozicij. Dne 16. t. m. zvečer so bili Japonci po trdovratnem boju pregnani iz svoje utrjene pozicije pri Huančanu in o tej priliki so zaplenili Rusi 8 topov. V noči od nedelje na ponedeljek so goste kolone japonske armade napadle ruske pozicije ob reki Šaho, toda napad je bil odbit z groznim streljanjem topništva, ki je trajalo trideset ur. Japonci so imeli ogromne zgube. Višji ruski poveljniki upajo na zmago. Voj na levici je zasedel višine pri Fusan-tuanu, ki gospodujejo nad okolico železniške postaje. Na naši fronti in na desnem krilu je naš položaj ugoden.

Celoten položaj bitke ni še določen, boji trajajo še dalje in še na nobeni točki se ni doseglo končne zmage. Sedaj je strateški položaj manj ugoden za Japonce nego li za nas. Ako nam bo usoda mila in ako bomo znali izkoristiti sedanji položaj, utegne celo priti do katastrofe za Japonce.

Poročilo maršala Ojame.

LONDON 18. »Times« je prejela včeraj iz Tokija sledeče sporočilo: Maršal Ojama je brzobjavil sinohi: Naše čete so, preganjaje sovražnika, zasedle Kenkhanu. Ena sovražna brigada je še koncentrirana severno od reke Šaho. Na višinah je videti ruske izveščatelje. Položaj pred našo armado je še vedno isti. Danes zjutraj je sovražnik pričel napadati levo krilo naše leve armade, toda bil je vsakokrat odbit z velikimi zgubami. Vzlic temu je danes zvečer pet ali šest bataljonov pehote ter dve ali tri baterije ponovilo napad, ki ga sedaj odbijamo.

Danes zjutraj je dospela z bojišča druga brzobjavka, ki javlja, da so Rusi sedmič na padli Japonce. Maršal Ojama pravi, da so v vseh teh napadih imeli Rusi velike izgube.

Glasom uradnega poročila, se je ta napad izvršil z uspehom. Število mrtvih ruskih vojakov pred levo japonsko armado znaša 4000. Glasom japonske uradne statistike, ob stoji vsa ruska vojska, ki se udeležuje bitke pri reki Šaho, iz 276 bataljonov, 122 baterij in 173 švadrinov cizroma iz 200.000 mož pehote, 28.000 konjenikov in 930 topov.

PARIZ 18. Pariški »Matin« piše o vojnih dogodkih sledeče: Zadaje poročilo generala Saharova dokazuje jasno, da ni umikanje Rusov imelo značaja bega. Rusi se temveč trdovratno drže na črti reke Šaho, na kateri se branijo tudi Japonci. Izlasti na zapadu, okolo postaje Šjapou, so se zadnje dni vršili krvavi boji. Srednja japonska armada je na tem mestu ojačila levo armado. Vzlic temu, da so Japonci številno v premoči, niso zamogli isti doseči definitivnega, dočim so Rusi dosegli delnih uspehov. Ne more se reči, kakšen da bo izid.

Poročilo generala Saharova.

PETROGRAD 18. (Uradno.) General-lajtnant Saharov je brzobjavil danes general-nemu štabu: Glasom došlih mi poročil, so Japonci v noči od 16. t. m. večkrat napadli desno krilo naše pozicije. Vsi napadi so bili odbiti. Tekom dneva so se naše čete polastile vasi Šlandisa ob reki Šaho zapadno od Šahopu. Sovražnik je silno obstreljeval pozicijo, ki smo mu jo pri tej vasi vzeli ter je napadel drugo pozicijo na osamljenem pogoznem hribu Putilov. Tukaj se je vnel zelo ardit boj na bajonete. Več častnikov, ki so se vrgli proti sovražniku ter so dali s tem četam sijajen izgle, so bili od sovražnega orožja prebodeni. Zvečer in po noči smo pokopali z vojaškimi častmi mrtve Ruse in Japonce. Proti našemu centru se koncentrirajo znatne sovražne vojne sile. Na levem krilu naše armade se ni dne 17. t. m. pripetilo nič posebnega.

Napadi Rusov na vse tri japonske armade.

LONDON 18. »Reuterjev biro« poroča iz Tokija danes ob 3. uri popoldne: Rusi so v ljutem boju napadli pozicijo generala Oku ter so v minoli noči napadli tudi generala Nodzu in Kurakija, toda bili so odbiti z velikimi izgubami.

Uspehi Rusov.

PETROGRAD 18 »Biršev. Vjedomosti« so sporočili danes iz Harbina: V noči od 16. na 17. t. m. so Rusi prodirali ter vrgli Japonce iz šestih pozicij in zaplenili 8 topov. Japonci so se zopet utaborili na neki močni poziciji. Rusi so ob 2. uri popoldne naskočili to pozicijo ter zopet vzeli 16 topov in 8 brzostrelnih topov. Boj topništva traja dalje.

Rusi zajeli japonsko kolono. — Pričakuje se nadaljne bitke.

TOKIO 18. (Reuterjev biro.) Rusi so v nedeljo zajeli kolono Jamade ter zaplenili 14

topov. Sedaj so se Rusi koncentrirali na fronti armade generala Oku in Nodzu. Pričakuje se nadaljne velike bitke.

General Nodzu ranjen?

LONDON 18. »Daily Mail« je prejel iz Petrograda vest, da je bil japonski general Nodzu težko ranjen.

General Mayendorff.

PETROGRAD 18. Vsepešni napad na takozvani Gozdai hrib pri Mamčenti, o katerem se je poročalo, so izvršile glasom zanesljivih virov, čete generala Mayendorffa.

Admiral Roždestvenski.

PETROGRAD 18. Admiral Roždestvenski je bil imenovan generalnim adjutantom.

Izjava japonskega odposlanca v Londonu.

LONDON 18. Zastopnik »Reuterjevega biro« je imel razgovor z japonskim odposlancem v Londonu, ki mu je izjavil, da so zgube na človeških življenjih v zadnji bitki v Vzhodni Aziji grozne. Vojna se je pričela z veliko odločnostjo; sedaj ostaja le eno: nadaljevati vojno. Stvar je ruske in ne japonske vlade, da razsodi, je li prišel čas za mir. Japonska ni nikdar provcirala vojne. Zima je v nekom oziru za vojno mnogo ugodnejša nego li poletje. Kakor bližnja vsaža točka se ima smatrati Tienling; ker potem ni možno več zadržavati našega prodiranja proti Harbinu. Želja po miru zahteva človeško čustvo in stud na sedanjem klanju. Sedaj je prepozno, strahiti so radi sedanjih dogodkov: to bi bilo trebalo predvideti in zabrisati.

Baltiška eskadra.

TAKKEBERG 18. Danes ob 3. in trideset uri popoldne je odplulo od tukaj proti severu 6 ladij ruske eskadre, to je tri oklop-njače, dve torpedovki in en transportni parnik.

Port Artur.

LONDON 18. »Daily Mail« je prejel iz Čifu iz zanesljivega ruskega vira poročilo, da je pričakovati obšega napada na Port Artur prve dni novembra. General Steselj je izdal dnevno povelje, v katerem navdušuje posadko ter pravi, da sedaj pride še le glavna poskušnja ter zagotavlja, da pride Kuropatka v kratkem z večjo armado na pomoč oblegancem.

Brzobjavne vesti.

Grof Paar imenovan kapitanom avstrijske telesne straže.

DUNAJ 18. Vojaški naredbeni list je priobčil, da je general konjenišva grof Paar odpuščen od službe kakor generalni inšpektor konjenišva ter da je imenovan kapitanom trabantne telesne straže. Istočasno mu je bil podeljen red železne krone prve vrste.

— To veš, ko je sin božji bil med otročiji.

— Da, da! Z. čni torej!

Deklica se je izkašljala, nagnila glavo, stavila svoj prstič na eno vrst in je začela počasi zlogovati.

— Pustite otroke k meni, in ne branite jim, ker njihovo je nebeško kraljestvo. V resnici vam pravim, ako se ne poboljšate in ne boste kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo. A kdor je krotak, kakor tako dete, največji je v kraljestvu nebeškem. In kdor je vprejel tako dete, vprejel je mene. A kdor je storil, da se kateri teh malih pohujša, bolje bi mu bilo, da mu obesijo malinski kamen na vrat ter ga utope v globini morja. Pazite, da ne zavrzete ni enega od teh malih, ker jaz vam pravim: Angelji njihovi gledajo lice očeta mojega, ki je v nebesih. — Ah, je vzdihnila Angelija, stavivša si roki na prsi in dvigivša glavo nasproti stricu, ki je rečno spremljal po knjigi prstič deklice, ah! Ali sem dobro? Vidiš, ni enkrat se mi ni ustavilo, ni enkrat me nisi popravil.

Nova ogrska telesna straža.

BUDIMPEŠTA 18. Cesarjevim ukazom od 14. t. m. je ustanovljena v Budimpešti trabantna telesna straža ter je nje kapitanom imenovan FZM baron Fejervay.

Pogreb saškega kralja.

DRAŽDANE 18. Dospel je semkaj s parnikom truplo kralja Jurja ter bilo slovesno prepeljano v dvorzo cerkev. Spreveda se je vdeležil kralj Friderik Avgust, prestolonaslednik ter drugi knezi in do-tojanstveniki.

Iz Portugalske.

LIZBONA 18. Ministerstvo je podalo ostavko.

Potovanje kralja Petra v Sofijo.

BELIGRAD 18. Potovanje kralja Petra v Sofijo je določeno za 30. t. m. Minister zunanjih stvari bo kralja spremljal.

Francozka zbornica.

PARIZ 18. Zbornica se je danes po po-čitnicah prvič zopet sešla ter je bilo mnogo poslancev navzočih. Najprvo se določi vrsta razprav o interpelacijah.

PARIZ 18. Ministerski svet, ki se je vršil danes v palači Elisee, je sklenil predlagati zbornici, da se bo razpravljalo najprvo o interpelacijah, ki zadevajo prekinjenje diplomatskih odnosov s sv. Stolicco. Ministerski predsednik je priobčil, kako da misli na te interpe-acije odgovoriti.

Princesinja asturska.

MADRID 18. Princesinja asturska je umrla 17. t. m. na porodu ob 2. uri 50 m., potem ko je bila previdena se sv. zakramenti. Gledališča in drugi zabavni lokali so zaprti. Truplo je bilo danes balzamirano. Jutri v sredo prepeljejo truplo v kraljevo rakev v Escorial. Stanje novorojene princesinje ni povoljno.

(Princesinja asturska, infantinja Maria de las Mercedes, sestra kralja Alfonza XIII. je bila rojena dne 11. septembra 1880. ter od 14. februarja 1901. poročena z princem Karlom Bourbon Siciljskim.)

MADRID 18. Starejši sin umrle princesinje asturske infant Alfonzo Marija je dobil naslov: princ asturski.

Italijanska zbornica razpuščena.

RIM 18. »Agenzia Stefani« poroča: Uradni list priobči danes zvečer dekret, s katerim se razpusti zbornica ter razpišejo nove volitve za dne 6. novembra. Nova zbornica se snide dne 30. novembra.

Ustaja v francoskem Kongu.

PARIZ 18. Glasom bruselske privatne brzobjavke pripovedujejo potniki, ki so se povrnili, da je ustaja v francoskem Kongu resnega značaja. — Razun štirih umorjenih agentov, so bili ustreljeni še trije drugi. Potrjuje se, da so bile čete, ki so odšle v Ibengo, poražene. Guverner ima na razpolaganje dovoljno število čet, da uduši ustajo.

PODLISTEK.

24

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. C. Č.

III.

— Seveda, je prikimal škof, nu, povej, kaj si delala pametnega ves dan?

— Ah, ne vprašuj me, stric! Nadomestovala sem mater v gospodarstvu. Saj vidiš, da imam ključke pri sebi! A to ni šala. Prevezla sem kokoši, ki so jih prinesle kmetice iz Sv. Simona, prešla sem vse perilo in je stavila pod ključ, nasitila sem žival — ker je to moje veselje —, pogledala sem malo na vrt, da vidim, kako stoji zelenjava in da-li kmetje marljivo delajo. A ko sem že zvrnila vse to opravilo, je prišel še iz cerkve zvonilec Jurin, da mu dam vina za mašo,

ter sem odšla s kletarjem v klet. Pa reci, ali nisem bila marljiva in pošteno zaslužila tvoj današnji nauk!

— Si, si, Angelija moja, je potrdil škof, nasmehnivši se, ter je pogladil deklico. Danes jutri boš prav poštena gospodinja.

— Nu, sedaj počiva, milostljivi stricček, ker se mi mudi. Uje ban Ivaniš, ki je na potu v Mačvo, mi obeča lep dar, ako se do njegovega povratka naučim pošteno čitati, a ti veš, da se mi jezik še precej zaustavlja ob tih črnih črkah.

— Dobro torej, počiva! je odgovoril škof, spustivši se na visoko leseno stolico.

Deklica je skočila, prižgala malo oje-nico, postavila jo na mizo kraj strica, in pristopila k polici, s katere je vzela knjižico od pergamene.

— Kje sva ostala včeraj? je vprašal Pavel.

— Takoj ti povem, je rekla deklica hitro, ter je, pritiskivši se do strica, začela obračati isprane lističe knjige. Ha, je vkliknila, tu sva ostala, tu sem dejala slavnico.

— A o čem sva čitela?

Novi finančni minister.

ATENE 18. Bivši minister, poslanec Kalogeropulo je imenovan finančnim ministrom.

Iz Makedonije.

CARIGRAD 18. V zadnjem času se je izvršilo v Peči in okolici zopet več umorov.

Petdesetletnica obleganja Sebastopola.

PETROGRAD 18. Povodom petdesetletnice prvega obstriljavanja Sebastopola je car Nikolaj poslal velikemu knezu Mihailu Nikolajeviču pismo. Dnevno povelje na vojaški oddelek je priobčilo, da se za veterane, ki so se vdeležili obleganja Sebastopola in katerim so podeljene obiteljske pokojnine in druge podpore, ustanove tudi kolajne. Z ozirom na densrji god prestolonaslednika so bili vsi stotniki pehote in konjenštva, ki so se v vojni z leta 1877/78. odlikovali, imenovani za podpolkovnike.

Balkansko pismo.

BELIGRAD, 14. oktobra 1904.

Vsa znamenja kažejo na to, da stopi makedonsko vprašanje zopet kmalu na površje. Oa je bilo v zadnjem času stopilo v ozadje, ker so makedonske organizacije sklenile, da ne začne s kako večjo akcijo, dokler se ne konča vojna na Daljnem Vzhodu, kjer je angažovana Rusija, ki bi bila močna do volj, da bi se postavila v bran za interese balkanskih Slovanov, pred vsako okupatorsko poželjivostjo.

Sedaj je, seveda, izključena možnost, da bi se Rusija mogla zavzeti za jugoslovanske interese in zato je v Makedoniji m. r. Ker, kakor hitro bi navstala resna revolucija, porabili bi to priliko sovragi Jugoslovani, da bi delali mir, oziroma, da bi zavajali n. pr. vašo Avstrijo v kako okupiranje novih pokrajin, kakor bi potem importirali Nemce, češ, da bodo zanašali »kulturo« v te jugoslovanske pokrajine, v resnici pa, da bodo trebili pot velikonemški propagandi na Balkan!

Ali v t. zv. notranji makedonski organizaciji, je precej vročehrvnih ljudi, ki ne vidijo nevarnosti, v katero bi mogla dospeti Makedonija, ako bi se nepremišljeno začela kaka akcija v večjem obsegu. Ti ljudje hočejo — kakor se zdi — na spomlad zopet začeti z nemiri, s katerimi ne bi dosegli svobode svoji domovini, ampak jedino — drugega gospodarja, ki pa ne bi bil nič boljši od dosedanjega.

Teh dni je namreč izišel v Sofiji memorandum o dogodkih v Makedoniji od leta 1893. do 1903, ki ga je izdala notranja makedonska organizacija. V tem memorandumu se naštevajo vsa nsijska, ki jih je pretpelo sl vansko prebivalstvo Makedonije v zadnjih desetih letih in vsi boji vstašev s turško vojsko in bašubozuki — same znane stvari; ali zanimiv je konec memoranduma, v katerem je rečeno, da notranja organizacija zopet začne z delom osvobodjenja Makedonije, dokler se tam ne uvedejo take razmere, da bodo vsaj približno podobne razmeram v evropskih državah.

S tem sear šs ni napovedana vojna, ali ultimatum je tukaj in nč čudnega bi ne bilo, ako bi v kratkem navstala v Makedoniji revolucija, podobna oni v spomladi minolega leta. A to bi bila velika nesreča ne samo za Makedonijo, kateri bi s moglo zgoditi, da bi doživela kako neželjeno okupacijo, ampak nesreča bi bila to za Jugoslovanstvo sploh, ker petim bi se zopet zelo oddaljil od edine naše prave rešitve: končnega vjedinenja. Posledice revolucije v Makedoniji v sedanjem času, bile bi lahko daleko-sežne.

O usodi Makedonije morajo odločevati ujedineni Srbi in Bolgari, ki se lahko ujedinito na programu: avtonomija Makedonije! Po tem programu bi Makedonijo dobili Srbi in Bolgari.

Vprašanje o bodočnosti Makedonije je ena točka jugoslovanskega problema, a druga točka je Bosna. Radi Makedonije se prepirajo med seboj Srbi in Bolgari, a radi Bosne Hrvatje in Srbi. Jugoslovani moramo najprej poravnati preporne točke med seboj — potem pojde lahko.

To se mora izvršiti najprej na Balkanu. Ker jugoslovanska federacija na Balkanu bila bi močna opora za Jugoslovane v podonavi monarhiji. Ta federacija bi postala lahko jugoslovanski Piemont, ki tudi ni bil velik, ali je bil velik italijanski narod, ki se je oklenil tega dela svobodne italijanske zemlje in si pod njenim vodstvom izvojeval svobodo.

Jugoslovane čaka še veliko dela. Ne bodimo preveč optimistični; ali tudi pasivni — zem ni umesten! V zadnjem času se je začelo živahno razpravljati o narodnem jedinstvu Jugoslovani. Kadar prodre to prepričanje v najširje sloje našega naroda, kadar ves jugoslovanski narod spravi do resnice, da smo en narod s štirimi imeni — potem bo jasno začrtana pot za nadaljno delo. Ako bomo vedeli ceniti svobodo, si jo tudi izvojujemo!

Za sedaj je, žalibog, Jugoslovanstvo pre-razepljeno. In zato tudi v makedonskem vprašanju, ob katerem bi bil skupen nastop Srbov in Bolgarov krvavo potreben, tega ni, nego mislijo bolgarski ustaši, da nimajo pametnejšega dela, nego ubijanje Srbov. A če je srbsko časopisje vstalo proti temu, potem začenja skoro vse javno mnenje bolgarsko neznanaki krik in jemlje v zaščito one razbojniške čete, katerih ni smeti smatrati kakor idealne boritelje za svobodo, ampak kakor navadne tolovaje. Tako se je zgodilo pred dnevi in priznati se mora, da se srbsko časopisje zaveda svoje naloge. Označilo je te »čete« za razbojnice, ne da bi bilo niti z eno besedo razšalilo bolgarski narod. Povdarjalo je celo, da narod ni kriv na tem, ako je v njem razbojnikov, ki iztrebljajo Srbe po Makedoniji in s tem pomagajo Arnavtom. Ta stroja v političnem življenju bolgarske, ki stoji na ekskluzivno bolgarskem stališču in ki je popolnoma podobna hrvatskim Frankovcem, je zelo močna — si je nadela nalogo, da organizuje po Makedoniji in Stari Srbiji, na klasičnih erbskih tleh, na Kosovem polju, čete, katerih naloga je, iztrebljati ugledne Srbe. Vsaki čas prihajajo vesti o novih takih »junaki« delih, ki razburjajo duhove v Srbiji. Bolgarsko časopisje — z malimi izjemami — pa triumfirah in hvali žalostne junake, ki niso drugo, nego orožje v rokah protislovanskih agentov, katerih je vse polno po Makedoniji in Stari Srbiji.

To so žalostne stvari in ne bi rad pisal o njih, ali hočem, da bi bili Slovenci na jasnem o položaju na Balkanu! Kakor Slovenci gledam objektivno na te prepire med Hrvati in Srbi z ene, in med Srbi in Bolgari z druge strani. Ali ravnodušen ne morem ostati, ker je ravno v interesu Slovencev žetati, da se te prepore točke med našimi brati odpravijo.

Med Srbi in Hrvati so se nasprotja dosti ublažila in se ublažujejo vedno bolj, ker tukaj je že začelo prevladovati prepričanje, da medsebojna borba ne vodi drugam, nego v propast. In žeteli je, da se tudi razmere med Srbi in Bolgari začnejo šim prej konsolidovati. Srbi in njihova vlada delajo na tem vestrajno, a od Bolgarov je odvisno, da-li se urisaničijo želja Jugoslovani. Svojo pošteno voljo za zboljšanje sedanjega položaja naj pokažejo Bolgari s tem, da prenehajo z uboji Srbov, ki bodo v nasprotnem slučaju primorani braniti se. A potem bi imeli priliko gledati, kako se v Makedoniji in Stari Srbiji koljejo med seboj Srbi in Bolgari, a tretji kolje obadva — — —!

Na Balkanu je oblačno. Bog nas obvaruj nevihte — — —!

—1.—1.—

Rusko-japonska vojna.

Trst, 18. oktobra 1904.

Iskrenim zadoščenjem začnemo danes pisati to rubriko. Ni radi samohvale, ako danes posebno povdarjamo svoje zadoščenje na tem, da nam zadnja poročila tako zgovorno dajejo prav, ker smo možko stali po konci, ko je tudi marsikdo naš obamogoval pod tezo pretiranih ali naravnost lažljivih vesti iz japonskih virov o dogodkih v Mandžuriji v zadnjih dneh. Ne, ne povdarjamo tega radi samohvale, ampak radi velike stvari same, iz zadščenja, ker nam potrjuje dogodki, kako opravičena je naša vera v moč pravične stvari, v veljavnost ruskega orožja, v genij Kuropatkinove strategije.

Le mimogrede naj omenimo, kakovo strpinjo absurdnosti so dosegle te dni vesti iz japonskih virov. Ako Vam pripoveduje kdo, da je v veliki bitki, v kateri so se borile velike sile od obeh strani, od ene strani je padlo 30, 40, 80 in celo 100 tisoč, na drugi strani pa neki trije častniki in kakih 20 mož, potem prečete g. tovo vai, da je to velika — oslarija. Seveda tudi japonofili ne vzdržujejo te oslarije, marčoč so prišli le polagoma, navajaje japonske izgube, do 2, 3 in tudi 4 tisoč. No, mi smo prepričani, da bomo ve-

deli v nekoliko dneh, da so bile tudi v prvih dneh sedanjih bojev južno od Mukdena vsaj tako velike, ako ne večje, kakor ruske. Sicer pa tukajšnji vojaški krogi računajo ruske izgube do predvčerajšnjim na kakih 20.000 mož.

Danes došle vesti se skozi in skozi ugodne za Ruse, ker tudi japonofilski listi prinašajo poročila, priznavajoča, da se dogodki razvijajo Rusom ugodno. To je posledica ofenzivnega napada Kuropatkinovega od Mukdena doli preko reke Huabo pred nekoliko dnevi. Koliko so imenitni kritiki in strategji po raznih redakcijah kričali nad Kuropatkinom in mu očitali neprevidnost! Danes je po vsem položaju jasno, kaj je nameraval Kuropatkin in kaj je tudi dosegel rečenim ofenzivnim napadom.

Da nekoliko pojasnimo. V času, ki je minul od vročih bojev pri Liaojangu — prve dni septembra — so Rusi pridno porabili, da so dobro utrdili kraje Siementin, Tienling in Mukden, ki tvorijo nekak trikot. Ta trikot leži proti kitajski meji. Od Tienlinga proti Koreji (torej proti vzhodu) se vleče levo krilo ruske vojske. To levo krilo pušča sedaj Kuropatkin sukati se proti jugovzhodu v črti Pensiku-Saimatsu-Mukden-Siementing. To je napadalna ruska vojska. Da pa jej olajša to sukanje, da jo razbremeni, to je, da odvede od nje japonske sile: ravno za to je Kuropatkin vpriporil tisti demonstrativni ofenzivni napad od Mukdena proti Liaojangu, radi katerega so ga toliko kritikovali in grajali. V resnici pa je dosegel velik strateški uspeh. Kajti izvalil je proti sebi japonski armadi Ozu in Nodzu. Rečeno rusko krilo se torej sedaj zasukava, da objame sosebno Kuropatkinovo armado, a med tem se vrše boji južno od Mukdena. Položaj je sedaj tak, da ostajajonske sile ni več obrajena proti fronti levega glavnega ruskega krila, ampak je levo krilo japonske vojske paralelno z rusko fronto. Če se ruskemu levemu krilu posreči, pride Kuropatkin v veliko stisko in utegne ga doleteti katastrofa. Ob tem položaju je velika ugodnost za Ruse tudi dovažanje glede rezervnih čet. Rusi spravljajo svoje vojaštvo z železnice na črti Tienling-Mukden, Japonci pa jih izkrcujejo pri Inkavu. Rusi imajo torej veliko bližjo pot za dovažanje severnih čet.

Tu vidimo vso modrost in dalekoglednost Kuropatkinove strategije in vidimo, kako prav je imel general Veličko, ko je rekel: »Kuropatkin ve, kaj dela, Rusija more zidati nanj kakor na skalo, on se povrne z bojišča le kakor zmagovalce«. Res ga je stal velikih žrtv oni ofenzivni napad Mukden-Liaojang, ali dosegel je vse, ki bo morda v svojih posledicah odločilen za konec sedanje faze vojne. In na tem izledu vidimo torej zopet, kako krivično je, ako ljudje, ki so daleč od bojišča, tako absolutno izrekajo svojo sodbo, kakor so jo izrekli japonofili o večkrat omenjenem ofenzivnem napadu Kuropatkina.

Povdarjamo še enkrat, da vse vesti, ki so prišle danes in do tega hipa, ko pišemo te vrstice, potrjujejo, da je položaj res tak, kakor smo ga tu označili. Samo povdariti moramo še, da ta krvavi boj, ki se bje že deveti dan — in o katerem pravijo, da nima primere v vseh zgodovini — bi utegnil trajati še teden dni in da bomo v tem času morda čuli še o kakem parcijalnem japonskem vsepu, tudi v slučaju, da se bo splošni razvoj vršil popolnoma ugodno za Ruse.

Isti »Piccolo« sam, ki je pred dvema dnevi kričal »ne-suna speranza più per i russi«, priznava danes, da traja boj dalje in da izid je še vedno nedločen. Kje je torej tisti divji beg cele ruske armade, o katerem so toliko kričali japonofili?

O bitki v nedeljo.

Iz Mukdena je sporočil dne 16. t. m. dopisnik »Berliner Tageblatt« o bitki, ki se je vršila minole nedelje, sledeče: Od 7. ure danes zjutraj se vrši med Kuropatkinovo armado in Japonci obča bitka 20 kilometrov južno od Mukdena pri Šshepu. Od 2. ure se bliži iz gor na vznočni strani silno streljanje iz topov. Zli se, da je general Stackelberg s svojim oddelkom napadel japonsko krilo. Ob 3. uri in pol popoludne, ko sem odjahal, je bilo streljanje japonskega topništva slabeje, mesto tega pa se je vnel silen boj med pehoto. Japonka pehota je pod silnim ognjem ruskega topništva. Zdi se, da se razvija bitka ugodno za Ruse. Izid pa še ni odločen. To je že osmi dan bitke.

Iz deželnih zborov.

Zasedanje kranjskega deželnega zbora. Kakor poroča uradna »Lubacher Zeitung« od ponedeljka, je zasedanje kranjskega

deželnega zbora zaključeno. To je že tretji deželni zbor, katerega zasedanje je odloženo, prvi je bil odložen dalmatinski, potam češki, a sedaj je bil na vrsti še kranjski deželni zbor.

Letošnja deželnozborska kampanja pomenja pravi poraz za ministerskega predsednika dr. Koerberja. Kako temeljito je pogorel se svojim spletkarenjem v deželnem zboru češkem, to smo že povedali pred par dnevi bolj na široko. Moralni polom, ki ga je doživel namestnik Handel v deželnem zboru dalmatinskem je istotako tudi polom za dr. Koerberja in njegovo politiko preziranja velje zakonitih zastopstev narodov. Da se dr. Koerber identificira s Handelom, priča že fakt, da ga hoče po vsej sili držati in da hoče, naj raje trpi deželna zakonodaja in dež. uprava, nego da bi žrtvoval namestnika — svojega pomočnika na jugu monarhije. A če se identificira ž njim, mora pa tudi participirati na njegovih moralnih polomih. In toliko se sme reči z mirno vestjo, da gospoda Koerber Handel nista povišala v naših krajih državne avtoritete in ugleda centralne vlade.

Zoprno nam je govoriti o dogodkih v deželnem zboru kranjskem. Treba nam je velikega samopremišljevanja, ker, ako bi hoteli povedati, kar mislimo in čutimo, bilo bi zopet velikega krika na nas. Nobeden slovenski list morda ne kaže tako danoma in dosledno na veliko nevarnost, ki je za našo narodno ekzistenco v sistematični nemški propagandi. Zato je naša stališče staro in znano: Koljimo se med seboj, bodi tudi do krvavega, ali ta boj ne sezaj nikoli do tja, kjer morejo Nemci vleči korist od njega. Tako smo govorili, ko so se klerikalci vezali z Nemci, in tako govorimo danes, ko se vežejo liberalci.

Ko pa ne odobrujemo sedanje taktike narodno napredne stranke, pozivljamo konservativno stranko, naj položi roko na srce in naj izpraša svojo vest, koliko je krivde tudi na njeni strani, da je tako daleč prišlo?! Tudi ona je vse preveč mislila na svoje strankarske zmage in se običajno ni menila za to, koliko trpi — slovenska stvar!

Drobne politične vesti.

Državni zbor bo sklican, kakor se govori v parlamentarnih krogih, med 10. in 12. novembrom.

Matice Hrvatska. Predsednikom »Matice Hrvatske« je blizvoljen na glavni skupščini, ki se je vršila minolo nedeljo v Zagrebu, prof. Klaić z 71 glasovi.

Obisk kralja Petra v Sofiji. Iz Belegrada poročajo, da se je včeraj vršila pod predsedstvom kralja Petra seja ministrov, na kateri je bilo sklenjeno, da obišče kralj Peter še v tem letu bolgarskega kneza. Čas se pa ni določil.

Španskega dvora. Iz Madrida javljajo, da je skoraj gotovo dejstvo, da se princesinja Marija Terezija, sestra kralja Alfonza, poroči s svojim bratrancem princem Ferdinandom bavarskim.

Še o razmerah na okr. sodišču v Kopru.

(Dopis.)

Užalilo me je, ko sem čital v »Edinosti« grajo na adresu »Hranilnice in posojilnice« v Marezigah, pri kateri sem svoj čas deloval kakor odbornik ter kakor tak najbolje poznam razmere omenjenega zavoda. Tudi omenjena zadruga je del v oni organizaciji, ki naj nam pomore do samotojnosti v gospodarskem, kulturnem in politškem oziru, ter bi kakor vsa morala vršiti svojo narodno dolžnost osobito tam, kjer gre za prave in za čast našega jezika.

Vendar, kdor jemlje v poštev težavne razmere, s katerimi se ima boriti omenjena zadruga, jej ta greh gotovo odpusti. Omenjena zadruga je v vrlo narodnih rokah, in osobito predsednik je odločen narodnjak. Če se je obrnil do italijanskega odvetnika, je storil to gotovo edino zato, ker v Kopru ni slovenskega odvetnika. Ako se torej hoče, da se taki grehi ne bodo več ponavljali, je absolutno potrebno, da se raseli v Kopru slovenski odvetnik, kateri bi imenito zhaljal.

Uverjen pa sem, da dopisnik, ker je imenoma navedel le posojilnico in hranilnico v Marezigah, ni imel dobrega namena, ker bi isti paš moral poznati razmere na Koperski, ter bi bil ravno toliko dosegel svoj namen, če tudi bi zadruga ne bil navajal imenoma ter s tem stavljaj v luč izdajstva načelnika in odbornike.

Natečaj.

Podpisni razpisuje dražbo za zidanje tolstega poslopja v Riemanjah za dne 11. novembra t. l. koja bo v občinskem uradu v Dolini ob 10. uri predpoludne.

Proračun je:

1) za zidarsko delo	K 8385-90
2) kamnoseško delo	1913-13
3) mizarsko delo	2375-54
4) kovaško delo	573-77
5) kleparsko delo	288-50
6) razna druga dela	602-—

Skupaj K 14138-53

Ponudbe z 10% vadijem je predložiti podpisane do dne 10. novembra opoldne.

Narčiti in proračuni so na ogled v uradu podpisanega vsaki dan ob uradnih urah do dneva dražbe.

Delo se odda skupno, ali pa tudi v posamičnih strokih za najnižji ponudek.

Krajni šolski svet v Dolini
dne 15. oktobra 1904.

Predsednik:
Pangerc

Mizarski pomočnik vešč. slov., nem. in ital. jezika išče službo v kaki tukajšnji zalogi pohištva. Ponudbena, Edinosti.

URAR
F. PERTOT
Trst, ul. Poste nuove 3
priporoča veliki izbor ur:
Omega, Schaffhouse Longi-
nes, Tavenes itd. kakor tudi
zlate, srebrne in kovinske
ure za gospe.
Izbor ur za birmo
Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

MIRODILNICA
ulica Farneto 33 (nova palača).

Velika zaloga drog, barv, čopičev, esenc, parfumerij, čajev, špirita, mineralne vode in v to stroko spadajočih predmetov.

V zalogi dobiva se tudi
retine, šipe, sveče, petrolej, črnilo, gobe itd.

Razun mestnim cenj. odjemalcem se priporoča tudi onim na deželi, posebno slov. šolskim vodstvom.

S. Skrinjar.

Anton Skerl
mehanik
Piazza de'le Legna 10. (hiša Caccia).
Gramofoni, fonografi, plošče in cilindri za godbo v velikem izboru.
Internacionalna godba in petje
Vse po cenah, da se ni bati konkurence

Specijaliteta:

Priloge za točenje piva.

NB. V olajšanje nakupovanja se prodajo vsi predmeti tudi na mesečne obroke.

Pekarna
FRAN PASCUTTI
zalagatelj prvih hotelov, restavracij, kavarn in vojarn.
Piazza della Caserma 4 in ul. Carlo Ghega 4
Telefon št. 1333.
Trikrat na dan svež kruh.
Pošiljanje na dom.

Manufakturna trgovina
Ambrosich & Modricky
TRST - ul. Belvedere 32 - TRST
Fuštanj za krila širok 90 cm po 36, 42 novč.
Fuštanj velur od 27 novč. dalje, bel, siv in piquet fuštanj. Koten na bela in siva. Maje, šjali in rute. Odeja od volne ali bombaža. Pregrinjala preproge za mej posteljo. Kravate, srajce za moške in ženske. Krila, nogovice, čipke in žamet, kakor tudi raznovrstne drobnarije.

Na prodaj je po primerni ceni 500 sežnjev (180) m zemljišča za zidanje obdano od tih cest, na zdravem in lepem kraju, z razgledom na morje. Zaven tega zemljišča je na prodaj tudi drugih 1000 a-znjev, sveta, ki je tudi pripraven za zidanje hiš li obrtnijskih podjetij. Pojasnila daje vratar hiše št. 5 v ulici Molino a vento.

Prodajalnica izgotovljenih oblek
"Alla Città di Trieste"
trstsko
EDVARD KALASCH
Via Torrente št. 40
nasproti gledališču „GOLDONI“
a krojačnica, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo rila za delavski stan po izvedenju, nizkih cenah. Izbor najboljših in navedenih snovi.
VELIKI IZBOR
izgotovljenih hlač za delavce
kakor tudi blaga za hlač, ki se odpravijo po meri.
Avtorizovana krojačnica.

Zlatar
Dragotin Vekjet
(C. Vecchiet).
TRST - Corso št. 47. - TRST.

Priporoča svojo na novo otvoreno prodajalnico zlatanine, srebrnine in žepnih ur

Sprejema vsakovrstne poprave zlatih in srebrnih predmetov ter žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro.

Cene zmerne

Zadnji teden!
Srečke po K. l. c. kr. dnn. polic. loterije
1500 dobitkov, mej katerimi 100 glavnih v skupnem znesku K 50 000. Glavni dobitki K 25.000, 5000, 1000 se na zahtevo izplačajo v gotovini po odbitku 10% postavne pristojbine. Srečke se prodajajo v vseh menjalnicah, tobakarnah in loterijah. Vsak kupec srečke vdobi brez plačilo in franko izkaz srečkanja.
Ces. kr. policijske loterije pisarna, Dunaj I., S hotterling 11 (Policijsko poslopje.)

Assicurazioni generali
V TRSTU.

(Društvo ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnolo svoje delovanje na vse veje zavarovanja, posebno pa: na zavarovanje proti požaru zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavnica in rezerva dne

31. decembra 1902. krn 208.632.918.73

Premije za poterjati v naslednjih letih 82.371.684.21

Glavnica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1902. 611.558.220.13

Plačana povračila:

a) v letu 1902. 5.2473.446-68

b) od začetka društva do 31. decembra 1902. 742.014.072-65

Letni računi, izkaz dosedaj plačanih odškodovanj tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natančno pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva Via della Stazione št. 88/81 v lastnej hiši.

Zaloga
izvožno-marčne (Export-Märzen)
in vležane (Lager)
Pivo
v odčeki in v boteljkah, kakor tudi
Kvasa
iz tovarne **Bratov Reininghaus**
Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga **Mattonijeve Giesshübler**
vedno sveže kisle vode
po zmeranih cenah
pri
ANTONU DEJAK junior
TRST
Via degli Artisti šte. 17

Instanik: **Rehar Peter**
in drobno.
množice po meri na debele
in tudi sprejema poprave in
za moške, ženske in otroke
za, kjer v dobrih obnavlja
PIEKOTI v ul. Riborsko
Srečjem ul. da greš k
Grem kupit par čevljev

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJŠIH ZAHTEVAH
KATALOGI BREZPLAČNO. TELEFON ŠT. 216.

KONSTANTIN RUBINIK

Prodajalnica mrežic, Ulica Stadion 3.

Sprejema prekladanje in čiščenje svetilk na plin ob času selitve. Neprekosljive plinov mrežice. — Vsakovrstni pripadki za razsvetljavo.

Naročbe za popolno čiščenje stanovanj.

Zaloga blaga od partije
TRST - ulica S. Caterina št. 8, vogal Piazza Nuova - TRST

Velikanska partija fuštanja od 20 novč. više
Velika partija zimskih srajc „ 40 „ „
Raznovrstni moderci (novost) „ 70 „ „
Izbrana partija blaga za ženske „ 24 „ „

Vsi navedeni predmeti vsled faliranja po znižanih cenah!

Odlikovana v Rimu se zlato kolajno in — zaslužnim križcem —
Odlikovana tovarna za čopiče in ščetke
Odlikovana na Dunaju se zlato kolajno in — častno diplomu —
IVAN ANGELI
ulica Vincenzo Bellini (nasproti cerkve sv. Antona novega).
Edini specijalist za izdelovanje zidarskih in slikarskih čopičev; lastna specijaliteta čopičev za barvanje s pokostjo.
Pleteni naslanjači francoskega sestava in nedosežne kakovosti.
S: na beji nikake konkurence glede zmeranih cen kakor tudi izvrstnega izdelka. Čuvati se je dobro, da se ne zamenja moja trdka s konkurenti jednakega imena.

Spominjate se družbe
sv. Girila in Metodija

— Trdka —
E. DEVEGLIA
V modi, manufakturah in drobnarijah
naznanja cenjenim odjemalcem
da se je s 24. avgustom t. l. preselila
v ulico delle Poste šte. 1 — v ulico Nuova šte. 49
in to z ozirom na udobnost mnogobrojnih odjemalcev, ki
stanujejo v raznih krajih mesta.
Pri tej priliki sti se obe prodajalnici založili
z novim blagom same novosti. — Cene brez konkurence

Po visokoj kr. zemaljskoj vladi proglašena ljekovitom
vodom rudnicom
Apatovačka kiselica
npravna a'kaličko muriatična litijska kiselica, vrlo bogata ugljičnom kiselinom izvr tna: **popuđ kristala čisto stolno piće**. — Glasoviti liečnički auktoriteti prepisuju ovu kiselico s najboljim uspjehom kod svih bolesti p. obavnih organa i grkljana proti uloz ma i reumi, kol želučnog, plućnog, grlenog i svih drugih katara proti hemeroidima (zlatnoj žili), kod boli bubrega, mjehura, sarnenaca, šećerne bolesti, srnat h i nateklih j-ta a, žgaravice i mnogih drugih bolesti. Prokušano izvratno i nenadkriljivo sredstvo kod spolnih i mnogih drugih ženskih bolesti.
Analizirše ju prof. dr. E. Ludvig e. k. dvorski savjetnik i kr. pr. f. dr. S. Bošnjaković.
Nagrađjena na mnogim velikim strakovnim izložbama sa 15 zlatnih medalja.
„UPRAVITELJSTVO VRELA APATOVAČKE KISELICE“, ZAGREB, Ilica br. 17.
Dobiva se u svim liekarnama, trg. mirodija, restauracijama i gostionama. Glavn. zastupstvo za Trst i Istru: **Johannes Klingenberg & Comp.** u Trstu ul. Giorgio Galatti šte. 14.

ADOLF GRÜNWALD
angleška krojačnica
TRST - Piazza Grande št. 2 - TRST
Gratis in franko prospekti angleškega sistema.
Na naročbo elegantnih moških oblek po meri.
Prezplačno čiščenje in likanje obleke, katero se pošlje in se jo tudi izroči dotičnemu naročitelju.
Zavod prve vrste za uniformiranje.
Prospekti za častnike, prostovoljce in c. kr. uradnike gratis in franko.

INDRA TEA
najboljši in najfinjši čaj sveta!
Zmes najfinjših in najmočnejših kineskih, cejtonskih in indijskih čajev. Se vdobiva v boljših prodajalnicah jestvin, delikates in drogerijah.
Indra Tea Imp. Comp. Trst.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI
Podružnica v Celovcu.
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih plem, priporitet, komunalnih obilgacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
vsemu izdaja k vsakemu šrobanju.
Polno vplačani akcijski kapital K 1.000.000
Zamenjava in eskomptuje
izbrane vrednostne papirje in vnovčnje zapale kupone.
Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Rekompt in inkasno menlo
Daje predjume na vred. papirje.
Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.
Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Rekompt in inkasno menlo
Daje predjume na vred. papirje.
Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.
Promet s čeki in nakaznicami.